

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๓๖/๒๕๖๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี เกี่ยวกับสำนวนคดีอาญา

ผู้อุทธรณ์ : ว่าที่ร้อยเอก ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี

อุทธรณ์ เรื่องนี้ได้ความว่า ว่าที่ร้อยเอก ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวน การสอบสวนคดีอาญาที่ ๒๘๔๔/๒๕๕๙ ของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี เพื่อใช้ประกอบการ ดำเนินคดีที่ศาลแรงงานภาค ๔

สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๔๓ (อด)/๔๒๑๘ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งว่า กรณีการขอคัดถ่ายสำนวนคดีนั้น สำนักงานอัยการคดีศาล แขวงอุดรธานี ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบ สำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๑ ระเบียบ สำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๑ และหนังสือเวียนของ สำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส(สฝสท.) ๐๐๑๘/ว ๗๙ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งสรุปความได้ว่า เอกสารในสำนวนการสอบสวนถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่พนักงานอัยการจะใช้ในการ ดำเนินคดีในชั้นศาล อันเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติเพื่อบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพ อัยการ จังหวัดคดีศาลแขวงอุดรธานี พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเอกสารที่มิอาจเปิดเผยได้ เพราะเมื่อเอกสาร ในสำนวนการสอบสวนถูกเผยแพร่ออกไปอยู่ในมือบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่กรณี หรือเกี่ยวข้องในคดี อาจเป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ทั้งเอกสารดังกล่าวอาจมีข้อความซึ่งไปกระทบสิทธิของบุคคลอื่นจนได้รับความเสียหายได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดฯ และหนังสือเวียนดังกล่าว อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการอำนวยความยุติธรรม แก่ผู้ขอคัดถ่ายเอกสาร เห็นว่า ผู้ขอคัดถ่ายเป็นผู้มีส่วนได้เสียในคดี และได้ให้ปากคำต่อพนักงาน สอบสวนไว้ในฐานะพยาน กับได้นำภาพถ่ายมามอบให้พนักงานสอบสวน ทั้งได้ลงลายมือชื่อไว้

ในเอกสารในสำนวนบางรายการ ดังนั้น จึงอนุญาตให้คัดถ่ายเอกสารในสำนวนเฉพาะ คำให้การของ ผู้อุทธรณ์ จำนวน ๒ แผ่น ภาพถ่ายประกอบคำให้การ จำนวน ๘ แผ่น และแผนที่สังเขปแสดง สถานที่เกิดเหตุ จำนวน ๑ แผ่น อนึ่ง หากผู้ขอคัดถ่ายไม่เห็นด้วยกับคำสั่งที่ไม่อนุญาตให้คัดถ่าย เอกสารในสำนวนรายการอื่น ๆ นอกจากที่ได้รับอนุญาตดังกล่าว ผู้ขอคัดถ่ายมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ คำสั่งนี้ไปยังอธิบดีอัยการภาค ๔ ได้ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือฉบับนี้ โดยจะยื่นต่อ อธิบดีอัยการภาค ๔ โดยตรง หรือยื่นที่สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานีก็ได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีศาลแขวง อุดรธานี และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนกล่าวโทษ นาย ข. กับพวก รวม 🖢 คน ข้อหาร่วมกันดื่มสุราในสถานที่ราชการ (สำนักงานการไฟฟ้าส่วน ภูมิภาคอุดรธานี) ต่อสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี โดยกรณีดังกล่าวพนักงานอัยการคดีศาลแขวง อุดรธานี เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนาย ข. จำเลยที่ ๑ และนาย ค. จำเลยที่ ๒ ว่าร่วมกันดื่มสุราในบริเวณ สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอุดรธานี ต่อมาศาลแขวงอุดรธานี มีคำพิพากษาในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๓๓๑๔/๒๕๖๐ และคดีหมายเลขแดงที่ ๔๔๔๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ยกฟ้อง ผู้อุทธรณ์จึงมีความประสงค์จะขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๒๘๔๔/๒๕๕๘ ของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีเพื่อนำไปใช้ดำเนินคดีที่ศาลแรงงานภาค ๔ สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า เปิดเผยเฉพาะคำให้การของ ผู้อุทธรณ์ ภาพถ่ายประกอบคำให้การ และแผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุที่ผู้อุทธรณ์นำมา มอบให้พนักงานสอบสวน ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสาร ้ดังกล่าวหากถูกเผยแพร่ออกไปอยู่ในมือบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่กรณี หรือเกี่ยวข้องในคดี อาจเป็นเหตุให้ การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ทั้งเอกสารดังกล่าว อาจมีข้อความซึ่งไปกระทบสิทธิของบุคคลอื่นจนได้รับความเสียหายได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๔๓(อด)/๕๔๑๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือ ที่ อส ๐๐๔๓ (อด)/๒๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงคณะกรรมการฯ ส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อ

ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปความได้ดังนี้

- ๑. ตามหนังสือขอคัดถ่ายของผู้อุทธรณ์ ระบุว่า "ขอคัดถ่ายสำนวนคดีนี้" เพื่อใช้ ประกอบการดำเนินคดีที่ศาลแรงงานภาค ๔ โดยไม่ระบุว่า เอกสารฉบับใดฉบับหนึ่งเป็นการ เฉพาะเจาะจง สำนักงานอัยการศาลแขวงอุดรธานี พิจารณาแล้ว อนุญาตให้คัดถ่ายเฉพาะคำให้การ ของผู้อุทธรณ์ต่อพนักงานสอบสวนในฐานะผู้กล่าวหา (พยาน) และภาพถ่ายประกอบสำนวน ที่ผู้อุทธรณ์นำมามอบให้พนักงานสอบสวน เนื่องจากเห็นว่าเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ ในฐานะผู้กล่าวหา (พยาน) โดยตรง ส่วนเอกสารอื่น ๆ เช่น คำให้การของพยาน คำให้การของ ผู้ต้องหาและเอกสารประกอบคำให้การของผู้ต้องหาเป็นเอกสารทางราชการที่พนักงานสอบสวน รวบรวม ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่ได้มีส่วนรู้เห็นโดยตรง จึงไม่อนุญาตให้คัดถ่ายได้
- ๒. ในการขอข้อมูลข่าวสารราชการของสำนักงานอัยการสูงสุดนั้น จะต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๑ และหนังสือเวียนของสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส (สฝสท)/ว ๗๙ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเข้าตรวจดูหรือขอคัดสำเนาเอกสารใน สำนวนการสอบสวน ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๙ กล่าวคือ การให้เอกสารอื่น ในสำนวนที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ขอโดยตรงนั้นแก่ผู้ขอข้อมูลถือว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลเอกสารราชการ ที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้
- ๓. ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๓๑๔/๒๕๖๐ และคดีหมายเลขแดงที่ ๔๔๔๓/๒๕๖๐ เป็นคดีระหว่างพนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานี โจทก์ นาย ข. ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน จำเลย ข้อหาร่วมกันบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ราชการหรือบริเวณรัฐวิสาหกิจ โดยกล่าวหาว่า นาย ข. จำเลยที่ ๑ นาย ค. จำเลยที่ ๒ ว่าร่วมกันดื่มสุราในบริเวณสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อุดรธานี ปัจจุบันคดีอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๔
- ๔. หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะใช้เอกสารฉบับใดเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ที่ศาลแรงงานภาค ๔ ผู้อุทธรณ์สามารถขอหมายศาลให้หมายเรียกเอกสารไปยังผู้ครอบครองให้ส่ง เอกสารหรือพยานหลักฐานไปยังศาลแรงงานภาค ๔ เพื่อประกอบการอ้างอิงในศาลแรงงานภาค ๔ ได้ มิใช่ขอคัดถ่ายสำนวนสอบสวนทั้งหมดของพนักงานสอบสวนเพื่อตรวจสอบ โดยที่ผู้อุทธรณ์ไม่ใช่ เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องและไม่ใช่ผู้เสียหายในคดีนี้ จึงเป็นการใช้สิทธิเกินความจำเป็น ซึ่งอาจเกิด ความไม่ปลอดภัยหรือเสียหายแก่บุคคลอื่นคนใดที่เกี่ยวข้องในคดีได้ อันเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคล อื่นที่เกี่ยวข้องโดยไม่สมควร

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงข้อเท็จจริง เพิ่มเติมสรุปความได้ว่า เอกสารที่ต้องการคือสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๒๘๔๔/๒๕๕๘ ของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี เนื่องจากได้ตรวจพบว่าในสำนวนคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๓๑๔/๒๕๖๐ และคดีหมายเลขแดงที่ ๔๔๔๓/๒๕๖๐ ของศาลแขวงอุดรธานี มีข้อความอันเป็นเท็จ และกล่าวหาใส่ร้ายผู้อุทธรณ์ จึงมีความประสงค์จะขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ดำเนินคดี ที่ศาลแรงงานภาค ๔

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ สำนวน การสอบสวนคดีอาญาที่ ๒๘๔๔/๒๕๕ ของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี อันประกอบด้วย คำให้การของพยานบุคคล คำให้การของผู้ต้องหาและเอกสารประกอบคำให้การของผู้ต้องหา กรณีนี้มีประเด็นต้องพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๘๐ ที่คณะกรรมการๆ จะมีอำนาจรับไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริง ปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานอัยการคดีศาลแขวงอุดรธานีว่า กรณีดังกล่าวศาลแขวงอุดรธานีมีคำพิพากษายกฟ้องแล้ว แต่ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ซึ่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๒๘๔๔/๒๕๕๙ ของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี เป็นเอกสาร ส่วนหนึ่งในการพิจารณาของศาล ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการ พิจารณาพิพากษาคดีของศาล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น จึงไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการๆ ที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณา และจำหน่ายอุทธรณ์เรื่องนี้ ออกจากสารบบอุทธรณ์

รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย	หัวหน้าคณะที่ ๓	
นายสุขจิตต์ ประยูรหงส์	กรรมการ	
นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์	กรรมการ	

รองศาสตราจารย์ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ติระสังขะ กรรมการ

นายธนะ ดวงรัตน์ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑